

2021-06-17

Lägesrapport livsmedelsstrategin juni 2021

- Produktionsvärdet i jordbruket och trädgårdsnäringen ökade enligt Jordbruksverkets preliminära sektorkalkyl med en procent 2020 i förhållande till 2019. Jämfört med 2016 (året före riksdagsbeslutet om livsmedelsstrategin) har produktionsvärdet (i löpande priser) ökat med 13 procent vilket tydligt överstiger befolkningstillväxten på 5 procent.
- Även LRFs kvartalsuppföljning av livsmedelsproduktionen ([kvartalsrapport-4-2020.pdf](#)) pekar på en positiv utveckling. Uppföljningen skiljer sig något från SJVs sektorkalkyl och redovisas i reala termer där basåren satts till 2010-14.
- Den preliminära beräkningen för 2020 i LRFs uppföljning visar att det reala produktionsvärdet har ökat med 18 procent jämfört med basåren 2010-2014. För 2020 noteras högre priser medan volymen var oförändrad totalt sett. Flertalet animalieprodukter ökade i volym men spannmål och oljeväxter minskade. Under 2020 var det frukt, bär, gris, kyckling, småskalig förädling, lamm, nötkött och mjölk som hade högst real tillväxt. Ökningen låg i huvudsak på högre pris. När det gäller utveckling sedan basåren är det ekologiskt och småskaligt som vuxit mest följt av kyckling, nöt, lamm och trädgård.
- Under innevarande år (2021) ser utvecklingen preliminärt ganska bra ut. Prisutvecklingen för såväl animalier som vegetabilier är relativt stabil, dock har vissa insatsvarupriser ökat mer än normalt. Väderförhållandena under våren och försommaren har varit ganska bra. Dock föll ganska stora nederbörds mängder i slutet av maj som skapat problem lokalt.
- Jordbruksverket konstaterade i sin årsrapport om livsmedelsstrategin i mars 2021 bland annat att lönsamheten i primärledet behöver förstärkas om produktionen ska växa snabbare. Det är välkommet att SJV lyfter fram denna slutsats.
- Jordbruksverkets senaste analys av den svenska produktionens marknadsandelar visar att utvecklingen under senare år börjat gå åt rätt håll. [Svensk marknadsandel 2020 \(jordbruksverket.se\)](#)
- Riksdagen har tagit fram en rapport om lantbrukets sårbarhet som pekar på flera områden där förutsättningarna för den inhemska livsmedelsproduktionen behöver förstärkas. Här kommer ett fortsatt arbete att ske.
- Regeringen kompletterade sin handlingsplan i slutet av 2020 med några nya delar. Dels ett regelpaket där Tillväxtverket tillsammans med tre andra myndigheter ska ta fram ett förslag om snabbare hantering av miljötillstånd för animalieföretag. Vidare förlängdes SJVs uppdrag kring en samordningsfunktion för ekologiska livsmedel.

- Andra förstärkningar kopplat till livsmedelssektorn kom i regeringens forskningspolitiska proposition i slutet av 2020. Ett annat exempel är medel till lantbrukets dataplattform och till investeringar på gårdsnivå som presenterades i vårbudgeten i april 2021.
- Ett kommande riksdagsbeslut 10 juni 2021 om förbud mot otillbörliga affärsmetoder i livsmedelskedjan fr o m 1 november 2021 bör kunna ha en positiv påverkan för primärledets del när det gäller fördelningen av matkronan mellan aktörerna i livsmedelskedjan. I detta sammanhang bör även Livsmedelsverkets förslag om ursprungsmärkning i restauranger nämnas.
- Folkhälsomyndigheten och Livsmedelsverket har fått ett regeringsuppdrag om framtida hållbar livsmedelskonsumtion och detta arbete kommer att vara av betydelse för marknaden framgent.
- Tillväxtverket ska under våren/sommaren 2021 ta fram ett förslag om kommunikation och information kring livsmedelsstrategin. Förhoppningsvis ger detta arbete en bra överblick kring vad som pågår och vad som hänt inom strategin.
- Regelfrågor och förenklingsarbete är fortsatt ett mycket viktigt område. Exempel som krav på certifierad pannskötare, krav på avfallsrapportering, registrering av anläggningar för djur och producentansvar för förpackningar är aktuella bevis för det.
- På regelområdet kommer i juni en utredning att presenteras i vilken LRF arbetat in ett förslag in ett förslag om en handläggnings- och kvalitetsgaranti för myndigheter.
- Nedanstående listning av näringspolitiska frågor ger en kompletterande bild av LRFs arbete kopplat till livsmedelsstrategin under det senaste året. Några av dem är kommenterade ovan.

LRFs listning av åtgärder kopplade till livsmedelsstrategin 2020:

- 1) Handläggningsgaranti för myndigheter.
- 2) Snabba utbetalningar av EU-ersättningar.
- 3) Markant minskning av viltskador.
- 4) Nationell medfinansiering i CAP-reformen.
- 5) Genomför EU-direktiv om otillbörliga handelsmetoder.
- 6) Ökat anslag på livsmedelsområdet i höstens forskningsproposition.
- 7) Exportfrämjande arbete och exportavtal.
- 8) Konkurrenskraftiga skatter och avgifter.
- 9) Budgetmedel för bekämpning av växtskadegörare.
- 10) Resurser för bättre hushållning och försörjning med vatten.
- 11) Förbättrad lagstiftning kring olaga intrång m m.
- 12) Främjande- och förenklingsuppdrag i fler regleringsbrev.
- 13) Förbättrad arbetskraftsförsörjning.
- 14) Konkurrenskraftigt växtskydd för svenska odlare.